

Racek: Anton P. Čechov (1895)

Autor

- rusák, zemřel ve 44 na tuberkulózu
- jeho otec byl prodáváč
- vystudoval gymnázium (1879 maturita) a poté medicínu (Lomonosova univerzita)
- už během studia začal vykazovat příznaky tuberkulózy
- Během studia od roku 1879 si přivydělával psaním do humoristických časopisů (psal krátké humoristické povídky nebo žertovné miniatury, do roku 1886 jich vytvořil zhruba 600)
- od roku 1882 psal pro Petrohradské noviny
- po medicíně pracoval jako lékař ale jen příležitostně a hlavně pro chudou klientelu
- v roce 1886 začal psát prózu s hlubším psychologickým významem
- v roce 1888 získal Puškinovu cenu na Akademii věd
- svá díla píše na úrovni komiky a hořké tragédie, jeho dramata mají zprostředkovávat pohled na životy obyčejných lidí
- píše realismus
- Někdy bývá nazýván nejrealističtější „spisovatelem, dramatikem“
- často se zabývá problematikou „zbytečných lidí“ stejně jako Puškin (Evžen Oněgin), nebo Gončarov (Oblomov), celkově o tom psala hodně ruských autorů
- Zbytečný člověk = Jedná se o typ osobitého jedince, zejména šlechtice či příslušníka vyšší společenské vrstvy, snad talentovaného a schopného, který se ale nehodí pro obvyklou kariéru ve státní službě. V důsledku toho se stane líným, neúspěšným, ve vztahu ke svému životu zcela pasivním, má pocit, že je zbytečný
- je jedním ze zakladatelů moderního dramatu
- Čechovské drama má čtyři dějství. Postrádá uvedení do děje, hra začíná ve chvíli, kdy už existuje nějaký konflikt
- Čechovou typickou postavou je lékař
- Další známé dílo: Višňový sad a řada povídek

Rozbor

- druh: drama, tzv. lyrické drama děj neprobíhá v reálném životě ale tzv. citovém životě
- forma: próza
- žánr: (tragická) komedie o 4 dějstvích
- umělecký směr: realismus, občas vystřídaný s romantismem
- motivy: nešťastná láska, zklamání z neúspěchů, alkoholismus, sebevražda
- Hlavní téma: Nešťastný milostný kruh mezi hlavními postavami
- kompoziční výstavba: chronologický děj, dva roky skok v ději
- časoprostor: ruský venkov (Sorinovo panství), konec 19. století
- Racek je považován za přelomovou hru v dějinách evropského moderního dramatu
- Čechov má ve hře dvě svoje alter ega Dorna (lékař) a Trigorina (spisovatel co píše, co vidí kolem sebe, to dělal Čechov taky)
- Název hry vznikl podle racka, o kterém se ve hře často mluví. Na začátku dává Treplev Nina racka, kterého sám zabil. Racek je symbolem volnosti (Nina, které odchází od

rodiny, aby naplnila svoje sny), ale zároveň i symbolem snadné kořisti (Nina, kterou uloví Trigorin a svými činy ji vnitřně zabije, Trepleva svou lhostejností zabíjí zase Nina)

- Příběh o zabitém rackovi vypravuje Nina Trigorinovi, jenž inspirován vyprávěním napíše povídku "o dívce volné jako racek".

Postavy

- Irina Arkadinová
 - stárnoucí herečka, sebestředná, touží po společenském životě v Moskvě, matka Konstantina, zamilovaná do Trigorina
- Boris Trigorin
 - úspěšný melancholický spisovatel, znuděný životem a svou prací, povrchně zaujatý Ninou (ale neřekla bych, že je vyloženě zamilovaný)
- Konstantin Treplev
 - nejprve neúspěšný spisovatel, později úspěšným, depresivní, zamilován do Niny a je z toho totálně zoufalej
- Nina Zarečná
 - dcera bohatého statkáře, chce být herečkou, ale nemá nadání
 - zoufale zamilovaná do Trigorina, se kterým otěhotní ale o dítě přijde
- Petr Sorin
 - bratr Arkadinové, touží jet do Moskvy, ale je moc starý
- Šamrajev
 - správce Sorinova domu
- Pavlína Šamrajevová
 - správčova žena, miluje Dorinu
- Máša Šamrajevová
 - dcera správce, miluje Trepleva, vezme si Medvěděnka ale není s ním šťastná a propadá alkoholismu
- Semjon Medvěděnko
 - místní učitel, věrný oddaný, miluje Mášu
- Jevgenij Dorn
 - lékař, miluje Pavlínu

Děj

1. Treplev napíše divadelní hru, aby zapůsobil na svoji matku. Je to ale propadák.
2. Nina se zamilovává do Trigorina neshody mezi ní a Treplevem rostou. Trigorin je uchvácen jejím mládím a krásou. Arkadinová žárlí. Trigorin s Ninou odjíždí do Moskvy a slibuje jí úspěšnou kariéru.
3. Děj se posune dopředu o dva roky. Trigorin Ninu zbouchnul a potom opustil, jejich dítě zemřelo. Kariéra jí taky nevyšla.
4. Treplev spáchá sebevraždu, protože je nešťastný ze svého života.

Historický kontext

- V Rusku samoděržaví (absolutická vláda cara), Alexandr II.
- Velké sociální rozdíly

- počátky industrializace